

ศิลปะลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติเพื่องานออกแบบเครื่องแต่งกายชุดลำลอง The Art of Block Printing on Natural Fabric for Casual Wear.

ชนกนาถ มะยุโซ๊ะ¹ พิสิษฐ์ พันธุ์เทียน² เอกพงศ์ อินเกื้อ³

Chanoknart Mayusoh, Pisit Puntien, Akapong Inkuer

สาขาวิชาการออกแบบเครื่องแต่งกาย, สาขาวิชาจิตรกรรม, สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Program in Fashion Design, Program in Painting, Program in Creative product design, Faculty of Fine and Applied Arts, Sunandha Rajabhat University

Received : September 4, 2019 ; Revised : October 7, 2019 ; Accepted : October 14, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมา ประเภท รูปแบบ เทคนิค กระบวนการพิมพ์ลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติและออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดลำลอง สำหรับกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 20-25 ปี จากลวดลายผ้าด้วยเทคนิคการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ ที่นำมาสู่การออกแบบลวดลายผ้าจำนวน 11 ลาย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาลวดลายจากแม่พิมพ์จากวัสดุธรรมชาติทั้งหมด 7 ชนิด ได้แก่ ใบมะม่วง แอปเปิ้ล หัวผักกาดขาว รากบัว ใบโพธิ์ ผลกระเจี๊ยบและสาหร่าย นำลวดลายที่ได้มาจัดวางองค์ประกอบและเลือกใช้สีสันทาจากวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ มาพัฒนาเป็นงานออกแบบผ้าจำนวน 11 ลาย จากนั้นผู้วิจัยได้พัฒนาลวดลายผ้ามาเป็นเครื่องแต่งกายชุดลำลอง จำนวน 3 ชุด เน้นการออกแบบที่โชว์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายให้มากที่สุด โดยเน้นการออกแบบโครงร่างเงาของชุดที่ไม่ซับซ้อนนัก สามารถมองเห็นลวดลายผ้าได้ชัดเจน เทคนิคที่เลือกนำมาใช้ได้แก่ การพิมพ์ผ้าแบบดิจิทัล เพื่อให้ลวดลายผ้ามีความคมชัดมากยิ่งขึ้น ผสมผสานกับเทคนิคการพิมพ์ตัวอักษร เพื่อให้เสื้อผ้าดูมีมิติมากขึ้น ด้านสีสันทาที่ใช้ในการออกแบบเป็นโทนสีพาสเทล(pastel) ทำให้ผลงานที่ออกมามีลวดลายและสีสันทาที่ร่วมสมัยอย่างสวยงาม

คำสำคัญ : แม่พิมพ์จากธรรมชาติ, ลวดลายผ้า, ชุดลำลอง

Abstract

The objective of this research is to studying history, background, type, format, technique, printing process of fabric pattern from block printing on natural. In addition and create three patterns for woman apparels on casual wear for woman between 20-25 years of age from fabric pattern that used printing technique from natural mold which leads to 11 patterns design. A researcher has studied these 11 patterns from 7 types of natural mold such as mango leaf, apple, Chinese radish, lotus root, Bodhi leaf, rosella and seaweed then takes these patterns to design, arrange and choose colors from natural material to create 11 patterns. After that a researcher has developed fabric pattern to 3 casual wears by focusing on pattern design on these apparels as much as possible. This is silhouette design which is not complicate and obviously seen

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบเครื่องแต่งกาย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, โทรศัพท์: 086-383-3826 e-mail: chanoknart.ma@ssru.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตรกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา e-mail: pisit.pu@ssru.ac.th

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา e-mail: akapong.in@ssru.ac.th

fabric pattern. Selected techniques are digital fabric printing which makes sharp pattern combines with letter screen technique which makes apparels have more dimensions then using pastel color to design. With contemporary pattern and color make products more beautiful.

Keywords : natural mold, patterns design, casual wear

บทนำ

ในปัจจุบันมีผู้นิยมอยู่เป็นจำนวนมากมักมองข้ามเรื่องเกี่ยวกับมลพิษและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาจากน้ำเสียจากการย้อมผ้าด้วยสารเคมี แต่กลับพยายามพูดถึงส่วนเสียของสีย้อมจากธรรมชาติในเรื่องของความคงทนของสีย้อมว่ามีความคงทนต้องการซักล้าง ต่อแสงสว่างต่ำ ระบายได้ที่ยังมีแนวคิดเช่นนี้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีค่า โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากแม่พิมพ์และธรรมชาติก็คงเลือนหายไปไหนที่สุด และจะหาอย่างไรให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดและยังคงอยู่ต่อไป

การนำเอาแม่พิมพ์จากวัสดุธรรมชาติมาใช้ในการออกแบบลวดลายก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ยังคงความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยแม่พิมพ์ภาพจากวัสดุธรรมชาติ เป็นการนำเอาวัสดุที่มีในธรรมชาติอาทิเช่น ใบไม้ ดอกไม้ ผัก ผลไม้ ฯลฯ มาใช้เป็นแม่พิมพ์ แล้วนำมาพิมพ์เป็นภาพต่างๆ วัสดุที่จะนำมาเป็นแม่พิมพ์ ควรเลือกวัสดุที่มีลักษณะเหมาะสม ไม่เป็นอันตราย ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นวัสดุที่หาได้ง่าย
2. มีลวดลายชัดเจน
3. ไม่เป็นอันตรายต่อการนำมาใช้ เช่น มีหนามแหลมคม
4. พื้นผิวแข็ง ไม่นิ่ม หรือมีน้ำเป็นส่วนประกอบมากเกินไป เพราะเมื่อทาสีแล้ว สีจะต้องติดที่พื้นผิวได้
5. มีขนาดพอเหมาะ สะดวกต่อการนำมาใช้

จากข้อมูลข้างต้นจึงเป็นเหตุทำให้ผู้วิจัยเกิดความพยายามจะศึกษากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์ที่นำมาจากธรรมชาติ อาทิเช่น ใบไม้ ดอกไม้ ผัก ผลไม้ ฯลฯ และสีที่ได้จากวัตถุดิบธรรมชาติให้มีคุณสมบัติคล้ายสีสังเคราะห์ให้ได้มาซึ่งงานออกแบบลวดลายผ้าที่ร่วมสมัยมีความงดงามแบบธรรมชาติและยังคงความซึ่งความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

โดยงานวิจัยเรื่องนี้ทำขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการออกแบบลวดลายจากการแม่พิมพ์ที่ได้จากธรรมชาติ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์งานทำมือที่ได้มาจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการลดมลภาวะจากน้ำเสียซึ่งได้จากการใช้สีสังเคราะห์ในการย้อมผ้าและยังเป็นการรักษาสีสิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่คู่กับสังคมต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “ศิลปะลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้า: ศึกษาเฉพาะเทคนิคและกระบวนการออกแบบลวดลายด้วยแม่พิมพ์ที่ได้มาจากธรรมชาติอาทิเช่น ใบไม้ ดอกไม้ ผัก ผลไม้ ฯลฯ จากวัตถุดิบที่ได้มาจากธรรมชาติ” ทั้งนี้จะนำลวดลายผ้ามาออกแบบไว้ในเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดลำลองสำหรับกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 20-25 ปี จำนวน 3 ชุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมา ประเภท รูปแบบ เทคนิคและกระบวนการพิมพ์ลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ
2. เพื่อออกแบบลวดลายผ้าด้วยเทคนิคการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ
3. เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดลำลองสำหรับกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 20-25 ปี

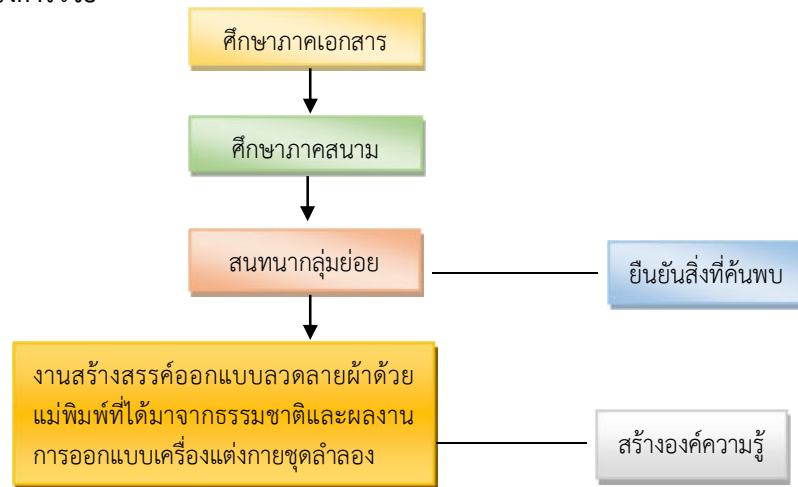
ระเบียบวิธีวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

เป็นการวิจัยทดลองเทคนิคและวิธีการศึกษาค้นหาความรู้ทางวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ “ศิลปะลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติเพื่องานออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้า: ศึกษาเฉพาะเทคนิคและกระบวนการออกแบบลวดลายด้วยแม่พิมพ์ที่ได้มาจากธรรมชาติอาทิเช่น ใบไม้ ดอกไม้ ผัก ผลไม้ ฯลฯ ” และนำมาประยุกต์ใช้ต่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดลำลองจำนวน 3 ชุดได้อย่างเหมาะสม

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดโครงการวิจัย

2. วิธีการวิจัย

- 1) ศึกษาค้นคว้าหาตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง
- 2) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการทดลอง
- 3) การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนระหว่างกระบวนการทดลอง
- 4) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) ทำการวิเคราะห์ผลการทดลอง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอาข้อมูลจากการทดลองพิมพ์ลวดลายจากแม่พิมพ์จากวัสดุธรรมชาติจำนวน 7 ชนิด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านของรูปทรงของลวดลายที่เกิดจากแม่พิมพ์ธรรมชาติ ซึ่งจะใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ มาเป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้าต่อไป

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 1

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 ใบมะม่วง		ลวดลายที่ได้จะมีเส้นรอบตามรูปทรงของใบมะม่วงและจะเห็นเส้นใบได้ชัดเจนทุกเส้น

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 1 ใบมะม่วง

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 2

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 ผลแอปเปิ้ล		ลวดลายที่เกิดจากแนวผ่าขวางตรงแกนกลางจะมีลักษณะเหมือนดาวห้าแฉก

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 2 ผลแอปเปิ้ล

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 3

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 หัวผักกาดขาว		ลวดลายที่ได้จะมีลักษณะคล้ายดอกกุหลาบที่มีกลีบดอกเป็นชั้นๆ

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 3 หัวผักกาดขาว

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 4

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 รากบัว		ลวดลายที่ได้จะมีลักษณะเป็นช่องวงรีหลายๆช่องรวมกันที่ชัดเจน

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 4 รากบัว

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 5

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 ใบโพธิ์		ลวดลายที่ได้จะมีเส้นกรอบตามรูปทรงของใบโพธิ์และจะเห็นเส้นใบได้ชัดเจนทุกเส้น

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 5 ใบโพธิ์

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 6

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 ผลกระเจี๊ยบ		ลวดลายเส้นกรอบนอกเป็นรูปห้าเหลี่ยม มีลวดลายด้านในเป็นช่องแบ่งเมลิ็ด 5 ช่องที่ชัดเจน

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 6 ผลกระเจี๊ยบหันขวาง

ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 7

วัสดุที่ทำแม่พิมพ์	รูปแบบลวดลายที่ได้จากการพิมพ์	คำอธิบาย
 สาหร่ายน้ำ		ลวดลายที่ได้จะเห็นเส้นใบที่กระจายเป็นข้อของยอดสาหร่ายได้ชัดเจนทุกเส้น

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์แม่พิมพ์ที่ 7 ผลสาหร่ายน้ำ

ผลการงานวิจัย

- 1) ได้ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ประเภท รูปแบบ เทคนิคและกระบวนการพิมพ์ลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ
- 2) ได้การสกัดสีจากวัตถุดิบจากธรรมชาติที่สามารถนำมาทำการย้อมผ้าได้
- 3) ได้กระบวนการออกแบบลวดลายผ้าด้วยเทคนิคการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ
- 4) ได้หลักการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดลำลองสำหรับกลุ่มสตรีอายุระหว่าง 20-25 ปี จากลวดลายผ้าด้วยเทคนิคการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์จากธรรมชาติ

จากผลการทดลองพิมพ์ลวดลายแม่พิมพ์จากวัสดุธรรมชาติจำนวน 7 ชนิด มาสู่การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านรูปทรงของลวดลายที่เกิดจากแม่พิมพ์ธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการออกแบบลวดลายผ้าจำนวน 11 ลวดลาย ดังนี้

ภาพที่ 2 ลายที่1

ภาพที่ 3 ลายที่2

ภาพที่ 4 ลายที่3

ภาพที่ 5 ลายที่4

ภาพที่ 6 ลายที่5

ภาพที่ 7 ลายที่6

ภาพที่ 8 ลายที่7

ภาพที่ 9 ลายที่8

ภาพที่ 10 ลายที่9

ภาพที่ 11 ลายที่10

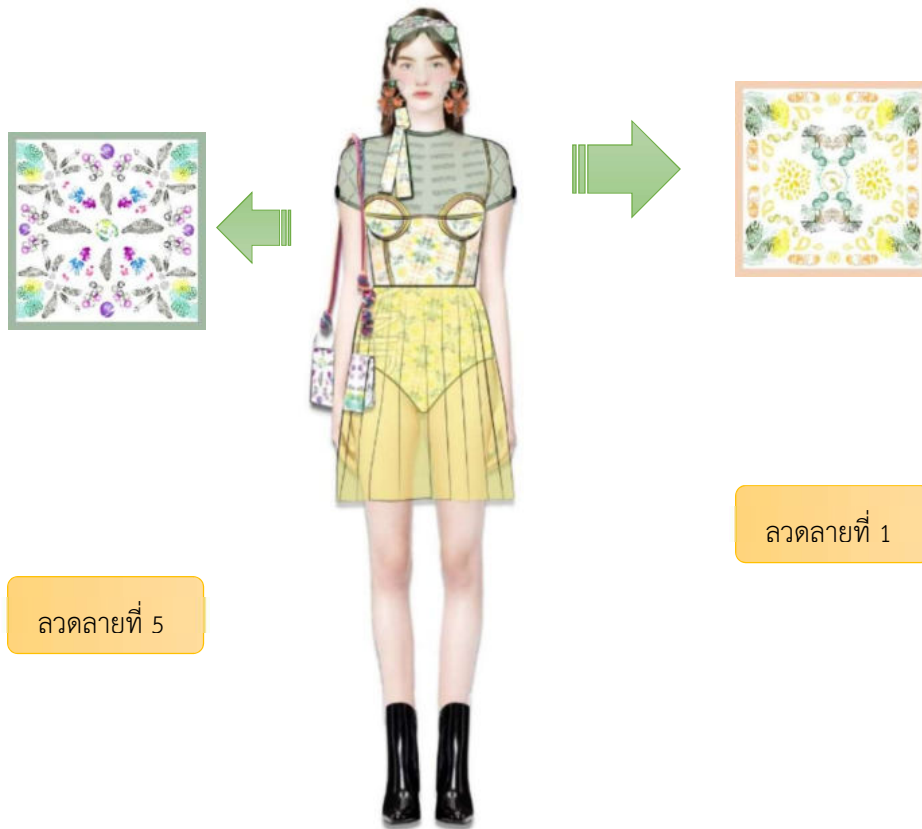
ภาพที่ 12 ลายที่11

ผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดลำลองจากลวดลายแม่พิมพ์ธรรมชาติ

จากผลงานการออกแบบลวดลายผ้าด้วยแม่พิมพ์ธรรมชาติจำนวน 11 ลายในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาลวดลายผ้าดังกล่าวมาพัฒนาเป็นงานออกแบบเครื่องแต่งกายสตรี ประเภทชุดลำลอง สำหรับกลุ่มเป้าหมายสตรีอายุประมาณ 20-25 ปี ทั้งหมดจำนวน 3 ชุด โดยมีรายละเอียดของผลงานการออกแบบดังนี้

ผลงานออกแบบชุดที่ 1

ภาพที่ 13 ผลงานออกแบบชุดที่ 1

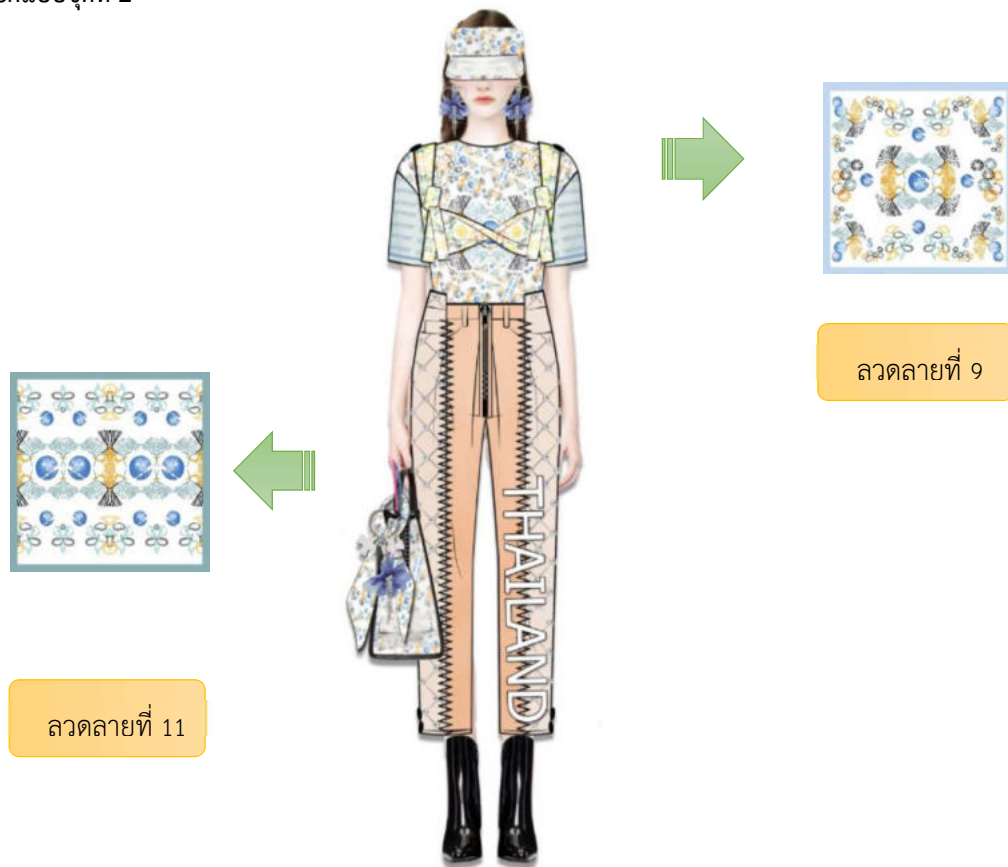
ตารางคำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 1

รูปแบบผลงาน	คำอธิบาย
รูปแบบเสื้อ	เสื้อตัวด้านในเป็นเสื้อคอกลมแขนสั้นเข้ารูป เนื้อผ้าบาง เสื้อตัวด้านนอก เป็นเสื้อเกาะอกโครเชต์แบบลำตัว ผ้าหลังติดซิปล
รูปแบบกางเกง	กางเกงเข้ารูป ขาสั้นไฮคัต ผ้าหลังติดซิปล
รูปแบบกระโปรง	กระโปรงจีบรอบตัว ความยาวสั้นเหนือเข่า
สีสันท	โทนสีพาสเทล เหลืองอ่อน ชมพูโรส เทาอ่อน
เนื้อผ้า	ตัวเสื้อตัวด้านในใช้ผ้าชีฟองเนื้อบางเบา พิมพ์ลาย ตัวเสื้อตัวด้านนอกและกางเกงใช้ผ้าดัชเชสผสมสปนเด็กซ์พิมพ์ลาย ตัวกระโปรงใช้ผ้าไหมชีฟองเนื้อเบาบาง
ลวดลาย	ตัวเสื้อตัวด้านนอกและกางเกงใช้ลวดลายจากแม่พิมพ์ธรรมชาติลวดลายที่ 1 ตัวเสื้อตัวด้านในใช้ลวดลายตัวอักษรภาษาอังกฤษ
เทคนิค	เทคนิคการพิมพ์ดิจิทัลปริน

ตารางที่ 8 คำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 1

ผลงานออกแบบชุดที่ 2

ภาพที่ 14 ผลงานออกแบบชุดที่ 2

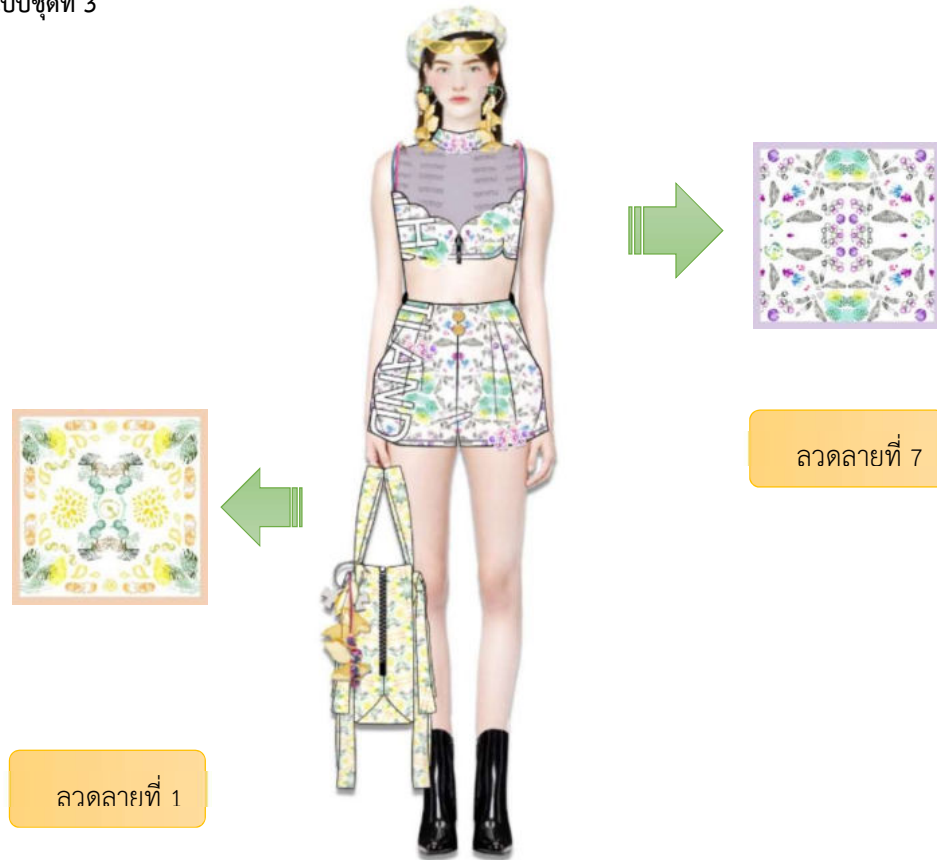
ตารางคำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 2

รูปแบบผลงาน	คำอธิบาย
รูปแบบเสื้อ	เสื้อตัวด้านในเป็นเสื้อคอกลมเข้ารูป แขนสั้น เสื้อตัวด้านนอก เป็นเอี๊ยมตัวสั้นแค่หน้าอก
รูปแบบกางเกง	กางเกงเข้ารูป ขาว ผ้าหนาดีดซับ มีการตัดต่อผ้าต่างชนิดที่หน้าขาและปีกเดินเส้นด้วยผีเสื้อ ซิกแซก มีแนวผ้าบริเวณตะเข็บข้างปลายขา ติดกระดุมข้างละ 2 เม็ด
สีสันทัน	โทนสีพาสเทล ชมพูอ่อน ชมพูโรส ฟ้ายอ่อน
เนื้อผ้า	ตัวเสื้อด้านในใช้ผ้ายัดเนื้อCotton100 พิมพ์ลาย ตัวเสื้อด้านนอกใช้ผ้าดัดเซสผสมสเปนเด็กซ์พิมพ์ลาย ตัวกางเกงใช้ผ้าดัดเซสผสมสเปนเด็กซ์
ลวดลาย	ตัวเสื้อใช้ลวดลายจากแม่พิมพ์ธรรมชาติลวดลายที่ 9 บริเวณแขนเสื้อใช้ลวดลายตัวอักษรภาษาอังกฤษ
เทคนิค	เทคนิคการพิมพ์ดิจิตอลปริ้น เทคนิคการเย็บเดินเส้นเป็นตารางที่บริเวณตัดต่อกางเกงและติดเลื่อม เทคนิคการสกรีนตัวอักษรภาษาอังกฤษตกแต่งที่ขากางเกง

ตารางที่ 9 คำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 2

ผลงานออกแบบชุดที่ 3

ภาพที่ 15 ผลงานออกแบบชุดที่ 3

ตารางคำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 3

รูปแบบผลงาน	คำอธิบาย
รูปแบบเสื้อ	เสื้อตัวเข้ารูป ผ้าหลัง ตกแต่งตัวซิปที่กลางหน้า เอวลอย คอตั้ง แขนกุด มีติดต่อผ้าต่างชนิด บริเวณอกและปก
รูปแบบกางเกง	กางเกงขาสามส่วนทรงหลวม ขอบในตัวตกแต่งด้วยกระดุม 2 เม็ดที่เอว ผ้าหลังติดซิปซ่อน
สีสันทันเนื้อผ้า	โทนสีพาสเทล เขียวอ่อน เทาอ่อน ฟ้ายอ่อน ตัวเสื้อใช้ผ้าดัดเซสผสมสเปนเด็กซ์พิมพ์ลายตัดต่อด้วยผ้าชีพองพิมพ์ลาย ตัวกางเกงใช้ผ้าดัดเซสผสมสเปนเด็กซ์
ลวดลาย	ตัวเสื้อและกางเกงใช้ลวดลายจากแม่พิมพ์ธรรมชาติลวดลายที่ 7 บริเวณแนวตัดต่อเสื้อด้านหน้าอกใช้ลวดลายตัวอักษรภาษาอังกฤษ
เทคนิค	เทคนิคการพิมพ์ดิจิตอลปรินต์ เทคนิคการสกรีนตัวอักษรภาษาอังกฤษตกแต่งที่ขากางเกง เทคนิคการปักลูกบิดที่ปกเสื้อ และปลายขากางเกง

ตารางที่ 10 คำอธิบายผลงานออกแบบชุดที่ 3

อภิปรายผล

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโดยใช้ลวดลายจากแม่พิมพ์ธรรมชาติ ทำให้บางลวดลายที่เกิดขึ้นบางลายยังเห็นเส้นของลวดลายไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ดังนั้นขั้นตอนการเลือกวัสดุที่จะนำมาเป็นแม่พิมพ์ต้องคัดเลือกวัสดุที่มีผิวสัมผัสที่ชัดเจนมากเพื่อที่จะก่อให้เกิดลวดลายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นไป จะส่งผลทำให้เกิดการออกแบบลวดลายที่มีความหลากหลายและแปลกใหม่มากขึ้นได้

เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบลวดลายผ้าเพื่อใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายประเภทชุดลำลอง จึงต้องมีการดัดแปลงลวดลายให้เหมาะสมกับโครงร่างชุด ซึ่งลวดลายที่นำมาใช้ต้องเหมาะสมกับกาลเทศะเมื่อนำไปใช้อยู่บนตัวเครื่องแต่งกาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ ประจัญสานต์(2558) ที่ว่าการเลือกลวดลายประดับของปราสาทขอมต้องทำการวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและกาลเทศะลวดลายต้องไม่กระทบต่อความเชื่อ(สมบัติ ประจัญสานต์(2558) : หน้า 333) ซึ่งผู้วิจัยนำลวดลายจากแม่พิมพ์ธรรมชาติ มาจัดวางองค์ประกอบบนเครื่องแต่งกายโดยมีการทำซ้ำลวดลายเดิมหรือคล้ายเดิมในบริเวณที่เป็นเส้นขอบของตัวเครื่องแต่งกาย โดยสอดคล้องกับทฤษฎีการออกแบบลวดลายของสมบัติ ประจัญสานต์(2558) กระบวนการออกแบบลวดลายเรขศิลป์ อันเป็นการออกแบบรูปภาพสัญลักษณ์ที่มองเห็นด้วยตา โดยการแปรเปลี่ยนองค์ประกอบ (transformation of element) ด้วยวิธีการลดรูป(subtractive) โดยลดลอนรายละเอียดของลาย คงเหลือแต่โครงสร้างลายหลัก (สมบัติ ประจัญสานต์(2558) : หน้า 333)

ในการพัฒนาลวดลายผ้ามาเป็นเครื่องแต่งกายชุดลำลองนั้น ผู้วิจัยเน้นการออกแบบที่โชว์ลวดลายบนเครื่องแต่งกายให้มากที่สุด โดยการออกแบบโครงร่างเงาของชุดที่ไม่ซับซ้อนนัก สามารถมองเห็นลวดลายผ้าได้ชัดเจน เทคนิคที่เลือกนำมาใช้ได้แก่ การพิมพ์ผ้าแบบดิจิทัลตอลปริ้น เพื่อให้ลวดลายผ้ามีความคมชัดมากยิ่งขึ้น ผสมผสานกับเทคนิคการสกรีนตัวอักษร เพื่อให้เสื้อผ้าดูมีมิติมากขึ้น อีกทั้งลวดลายผ้ายังสามารถนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายเพื่อให้เข้ากับเสื้อผ้าได้อาทิเช่น กระเป๋า หมวก เป็นต้น ผู้วิจัยเลือกใช้สีส้นในการออกแบบเป็นโทนพาสเทล(pastel) มาพัฒนาเป็นงานออกแบบเครื่องแต่งกายชุดโอกาสพิเศษ จำนวน 3 ชุด ซึ่งผลงานที่ออกมามีลวดลายและสีส้นที่ร่วมสมัยอย่างสวยงาม

ข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโดยใช้ลวดลายจากลายทำธรรมชาติ ทำให้บางลวดลายที่เกิดขึ้นบางลายยังเห็นเส้นของลวดลายไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ดังนั้นขั้นตอนการเลือกวัสดุที่จะนำมาเป็นแม่พิมพ์ต้องคัดเลือกวัสดุที่มีผิวสัมผัสที่ชัดเจนมากเพื่อที่จะก่อให้เกิดลวดลายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นไป จะส่งผลทำให้เกิดการออกแบบลวดลายที่มีความหลากหลายและแปลกใหม่มากขึ้นได้ ลายลายผ้ายังสามารถนำมาพัฒนาในการออกแบบเครื่องประกอบการแต่งกายอาทิ เช่น กระเป๋า หมวก รองเท้า ต่างหู สร้อยคอ ผ้าโพกศีรษะ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ช่วง มูลพินิจ (ผู้รวบรวม). ลายผ้า. กรุงเทพฯ : ศูนย์ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, (ม.ป.ป.).
- ดุขฎิ์ สุนทรารชุน. การออกแบบลายพิมพ์ผ้า. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2531.
- ประเสริฐ ศิลรัตน์. การออกแบบลวดลาย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2538.
- มณฑา โกเฮง . คู่มือปฏิบัติการวิชา คส 331 วิทยาศาสตร์สิ่งทอเบื้องต้น . อัดสำเนา, 2545.
- มณฑา จันทร์เกตุเลียด วิทยาศาสตร์สิ่งทอเบื้องต้น . หอรัตนชัยการพิมพ์ , 2541.
- ยุพินศรี สายทอง . การออกแบบลวดลายผ้าปาเต๊ะและมัดย้อม . กรุงเทพฯ : ดี.ดี. บุ๊คส์โตร์, 2532.
- เสาวนิตย์ กาญจนรัตน์ . การออกแบบลวดลายหัตถกรรมผ้ามัดย้อมด้วยสีเคมีและสีธรรมชาติ. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2543.
- สมบัติ ประจัญสานต์. ลวดลายเรขศิลป์ส่วนประดับของปราสาทขอมบนผ้าไหมมัดหมี่ต่อการออกแบบเครื่องแต่งกาย .
- วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต 3(3): หน้า 331-338, 2558
- อัจฉราพร ไสละสูตร. ความรู้เรื่องผ้า. ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคนิค19, 2533.
- Carol Jouce .Textile Design . 2nded(New York : Watson – Guptill Publications,1993)
- วิษณุ ดาทอง (2553) <http://www.nstda.or.th> online<http://www.aksorn.com/> online (สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2558)